

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ДОСЛІДЖЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ: ІСТОРІЯ, ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА

Абдула А. І., Балута Г. А.

КРИТИЧНИЙ РАЦІОНАЛІЗМ ТА КОНФУЦІАНСТВО:
ОСВІТНІЙ ВИМІР СПІВВІДНОШЕННЯ 11

Білокопитов В. В.

КОНЦЕПТ «СВОБОДА» В АКсіОЛОГІЧНІЙ КАРТИНІ
СВІТУ КИТАЮ 14

Верьовкін В. В.

ІСТОРІЯ МЕЙХУА ЦЮАНЬ – ОДНОГО З НАЙСТАРШИХ
БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ КИТАЮ 18

Ганус С. О.

КИТАЙСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ДОСВІД
І ПРОСВІТНИЦЬКИЙ КОНЦЕПТ «ОСВІЧЕНОГО АБСОЛЮТИЗМУ» .. 20

Головчук О. В.

ФІЛОСОФІЯ МИЛОСЕРДЯ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В КИТАЇ..... 24

Гура В. В.

КИТАЙСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ: ПРИНЦИПИ КЛАСИФІКАЦІЇ,
СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОСТІ 27

Danylova T. V.

ON THE CONFUCIAN VISION OF A PERFECT HUMAN 30

Дун Їгао

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕРТНОГО ЖИТТЯ КИТАЮ
КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ 32

Жао Ї

ВПЛИВ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ НА КИТАЙСЬКУ
ПЕДАГОГІЧНУ СИСТЕМУ 36

Капранов С. В.

ЗАХІД VERSUS СХІД У РАНЬОГО НІСІДИ ТА ФЕН ЮЛАНЯ..... 39

Кисляк Б. М.

ДОСЛІДНІ ЗРАЗКИ АКОРДЕОНА В ТРАДИЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ
СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ 41

Кіслов Д. В. АКТУАЛЬНІ ПРИНЦИПИ КОМУНІКАТИВНОЇ ЕТИКИ УПРАВЛІННЯ КОНФУЦІЯ.....	44
Коваль Г. П., Тендітний Є. В. ФРАНКО-КИТАЙСЬКЕ ПРОТИСТОЯННЯ СЕРПНЯ 1884 РОКУ НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ «ОДЕССКИЙ ЛИСТОК».....	48
Кожолянко О. В. РОЗВИТОК ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАТЬ У СТАРОДАВНЬОМУ КИТАЇ У ПЕРІОД ПЕРШИХ ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ ІМПЕРІЙ.....	53
Козловський С. О. ПРИСВОЄННЯ ВЧЕНИХ СТУПЕНІВ У СЕРЕДНЬОВІЧНОМУ КИТАЇ ЕПОХИ ДИНАСТІЇ ТАН (618–907 РР.).....	57
Кубрак О. В. «СЕРЦЕ» ТА МОРАЛЬНІСТЬ В РЕЛІГІЯХ КИТАЮ ТА В ХРИСТІЯНСТВІ.....	62
Лапченко А. С. ВИКОРИСТАННЯ КИТАЙСЬКОЇ ВИШИВКИ В МОДІ.....	66
Левченко В. Л., Золотарьова К. С. ВПЛИВ МИСТЕЦТВА ГАНДХАРИ НА БУДДИСТСЬКУ САКРАЛЬНУ ПЛАСТИКУ КИТАЮ: ЗНАХІДКИ В ПРОВІНЦІЇ ШЕНЬСІ.....	68
Левченко В. В. ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ КИТАЄЗНАВСТВА В ОДЕСІ В 1920–1930 РР.....	72
Леошенко Д. І. ДОМІНУВАННЯ КОЛЕКТИВІЗМУ ЯК СВИТОГЛЯДНОЇ ОСНОВИ ЦИВІЛІЗАЦІЙ СХІДНОГО ТИПУ НА ПРИКЛАДІ ФІЛОСОФІЇ КОНФУЦІАНСТВА.....	76
Марков Д. Є. КИТАЙСЬКА МАНДРІВКА НЕПАЛЬСЬКОГО МОНАХА: ПАЛОМНИЦТВО ДО ВУ ТАЙ ШАНЬ І ЗАРОДЖЕННЯ «НОВОГО БУДДИЗМУ».....	80
Махонін О. О., Тумаков О. І. ЯПОНСЬКІ ЕКСТЕРИТОРІАЛЬНІ ПОСЕЛЕННЯ В КИТАЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАПВКОЛОНІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ: СТВОРЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ (1895–1930-ТІ РР.).....	84
Павлов О. І. КИТАЙСЬКА ТА УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ: НАСЛІДКИ ЇЇ ПРОЯВІВ У СТАВЛЕННІ ДО ВЛАСНОЇ НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ.....	88

Пан Лун ВПЛИВ БАКА КЛЕЙТОНА НА ЗАРОДЖЕННЯ ПОПУЛЯРНОЇ ЕСТРАДНОЇ МУЗИКИ В КИТАЇ.....	92
Підвойний В. В. ТОПК «КИТАЙ» У ТЕМАТИЧНО-КОНЦЕПТУАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ БІБЛІОТЕКИ-КОЛЕКЦІЇ АГАТАНГЕЛА КРИМСЬКОГО	95
Попов В. Ю., Попова О. В. КОНЦЕПТ СВИТОГЛЯД (世界觀) В СУЧАСНОМУ КИТАЙСЬКОМУ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	99
Рахно К. Ю. ЧОРТИ В ПОКРІВЕЛЬНІЙ КЕРАМІЦІ КИТАЮ	104
Рожкова Л. І. ІЗ СУМЩИНИ ДО КИТАЮ: З ІСТОРІЇ ЕМІГРАЦІЇ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ	108
Скрипник О. М. ПОЛІТИКА ХАЙЦЗІНЬ В ІСТОРІЇ КИТАЮ	111
Сорокін А. А. УЧАСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ КИЇВМІСЬКРАДИ І (ХХІ) СКЛИКАННЯ В НАЛАГОДЖЕННІ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ МІСТАМИ КИЄВОМ І ТЯНЬЦІНЕМ (ЗА ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ М. КИЄВА).....	115
Сошніков А. О. ТАЛАСЬКА БИТВА 36 Р. ДО Н. Е.: УЧАСТЬ РИМЛЯН У ВІЙСЬКОВОМУ ЗІТКНЕННІ МІЖ ГУНАМИ ТА КИТАЙЦЯМИ В ПІВНІЧНОМУ ТЯНЬ-ШАНІ.....	119
Спіцин Ю. П., Шаповалов Г. І. КИТАЙСЬКІ СТАРОЖИТНОСТІ В КОЛЕКЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ	123
Стрижко Н. В. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ КАЛІГРАФІЇ В СУЧАСНОМУ ВІЗУАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ КИТАЮ	128
Сумченко І. В. ОСОБЛИВОСТІ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ В КИТАЙСЬКІЙ КУЛЬТУРІ: ТРАДИЦІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ	132
Урусов В. Б. ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ «КИТАЙСЬКОЇ НАЦІЇ» З ЧАСІВ ДИНАСТІЇ ЦІН ДО СЕРЕДИНИ ХХ СТ.	135

Фесенко Г. Г. ВИЗУАЛЬНА КУЛЬТУРА МЕМОРІАЛІЗАЦІЇ ЖЕРТВ «НАНКІНСЬКОЇ РІЗАНИНИ».....	137
--	-----

СЕКЦІЯ 2. КИТАЙ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

Liwen Fan MICROING: HOW RUSSIA COVERTLY KIDNAPS CHINESE STRATEGY	142
---	-----

Біліченко Л. С. КИТАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	145
---	-----

Бортницький В. А. КОНФУЦІАНСТВО, ДАОСИЗМ ТА БУДДИЗМ ЯК ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ГЕОПОЛІТИЧНОГО ПОЗИЦІЮВАННЯ КИТАЮ	149
---	-----

Burtsev D. V. SINO-AMERICAN RELATIONS: THE ROLE OF TAIWAN AS MAIN CROSS-ROADS OF INTERNATIONAL SECURITY IN ASIA.....	153
---	-----

Vitchynkina K. O. ENHANCING CHINESE EDUCATION: A POLICY PERSPECTIVE ON INTERNATIONAL EDUCATIONAL PROGRAMS AND INTERCULTURALISM	157
--	-----

Гольцов А. Г. ГЕОСТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО КИТАЮ В ЄВРАЗІЇ	160
--	-----

Yefremov D. P. CHINESE DIPLOMACY IN AFRICAN CONFLICTS: AN ANALYSIS OF PEACEBUILDING WITH CHINESE CHARACTERISTICS	164
---	-----

Коротков Д. С. КИТАЙ У СУЧАСНОМУ АЗІАТСЬКОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ	168
---	-----

Кошовий С. А. ДЕРЖАВИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІЇ В КОНТЕКСТІ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ІНТЕРЕСІВ КИТАЮ	172
---	-----

Мателешко Ю. П. ОСОБЛИВОСТІ КИТАЙСЬКОЇ «М'ЯКОЇ СИЛИ» В УКРАЇНІ	176
--	-----

Naumov S. V. CHINA'S DIPLOMATIC MANEUVERING ON UKRAINIAN-RUSSIAN WAR: FEBRUARY 2022 – FEBRUARY 2023	180
Олійник О. М. ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН	184
Рябець Н. М. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ: ГЕОЕКОНОМІЧНІ І ГЕОПОЛІТИЧНІ АМБІЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ	189
Stetsiuk K. S. CHINA'S SPACE ACTIVITIES IN 2023: A BRIEF OVERVIEW BASED ON "CHINA DAILY" MEDIA COVERAGE.....	194
Стрихоцький Т. Л. «М'ЯКА СИЛА» КНР У КОРОЛІВСТВІ САУДІВСЬКА АРАВІЯ	202
Сутула О. А. ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ КИТАЮ: ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ	206
Толстов С. В. ПОЗИЦІЯ КНР ЩОДО ПОЛІТИЧНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	210
Фальковський А. О., Чернявський К. В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ЗАХИСТУ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ КИТАЮ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ	214
Ціватий В. Г. ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПРОТОКОЛ, ЦЕРЕМОНІАЛ І ЕТИКЕТ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ, КОМУНІКАТИВНИЙ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ДИСКУРСИ.....	218
Шевченко П. В. ЕКСПЛІКАЦІЯ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПЕКІНУ В РАМКАХ СТРАТЕГІЧНОГО ТРИКУТНИКУ АМЕРИКА – КИТАЙ – РФ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЧЕННЯ ШКОЛИ ДИПЛОМАТИЧНОГО МИСТЕЦТВА ВЕРТИКАЛЬНИХ І ГОРИЗОНТАЛЬНИХ АЛЬЯНСІВ (纵横家).....	223
Ямпольська Л. М. «ТАЙВАНСЬКЕ ПИТАННЯ» В КОНТЕКСТІ ВІДНОСИН США – КНР НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	227

СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ

Velychko V. V. CHINESE STUDIES ON MODERNIZATION THEORY: FROM CLASSICS TO POSTMODERN.....	232
Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЦИФРОВОГО ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КИТАЇ.....	235
Golod V. Yu. XUAR DEVELOPMENT LANDSCAPE IN THE CONTEMPORARY CHINA.....	239
Гришова І. Ю., Баян І. В. ПРОВАЙДІНГ ВИБУХОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ КИТАЮ.....	243
Демочко Г. Л. КОНЦЕПЦІЯ URBAN HEALTH ДЛЯ УКРАЇНИ: КИТАЙСЬКИЙ ДОСВІД ВТІЛЕННЯ ІДЕЇ ЗДОРОВОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ..	247
Дроботюк О. В. ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Й. ШУМПЕТЕРА В СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ.....	251
Жданова Л. Л. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ: ПРИКЛАД КИТАЮ.....	254
Метеленко Н. Г., Сіліна І. В. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОМИСЛОВІЙ ЛОГІСТИЦІ КИТАЮ	258
Михайлов В. С., Неділько В. В. ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ НА ТЕРЕНАХ ПІВДЕННО- КИТАЙСЬКОГО МОРЯ.....	263
Череп А. В., Череп О. Г. ЦИФРОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ЯК НОВА РУШІЙНА СИЛА ЯКІСНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ.....	268
Chukhnii O. Yu. AI'S ROLE IN CHINESE CITIES' CLUSTERIZATION IN THE GLOBAL GEOECONOMIC SPACE	272
Яковенко А. О., Нижниченко Я. Є. ДРАЙВЕРИ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОВАЙДІНГУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В КИТАЇ ТА СВІТІ.....	276

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ КИТАЙСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Li Haiying

中国的文化实在词研究及理论选择 THE STUDY OF REALIA
AND IT'S THEORETICAL TRENDS IN CHINA..... 280

Вечоринська Т. В.

СТАНОВЛЕННЯ І СЬОГОДЕННЯ КИТАЙСЬКОМОВНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ В КАНАДІ 287

Дашенко Г. В., Русакова К. О.

ЗОБРАЖЕННЯ ОСІНЬОГО ПЕЙЗАЖУ В ШИ ЧЖУ ШУЧЖЕНЬ..... 291

Дашенко Г. В.

ПОЕЗІЯ БАО ЧЖАО (鮑照, 407?-466) В АНГЛІЙСЬКИХ
ТА УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ 295

Ісаєва Н. С.

«ЖІНОЧЕ ОБЛИЧЧЯ» ВІЙНИ В КИТАЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ
XX СТОЛІТТЯ 298

Калько Р. М.

СТРАТЕГЕМІКА ЯК КУЛЬТУРНИЙ КОД ВІЙСЬКОВОГО
МИСТЕЦТВА В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ ТА ЛІТЕРАТУРІ..... 302

Лебедева З. Д.

ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ІЗ КИТАЮ
З УКРАЇНСЬКИМИ ВИКЛАДАЧАМИ МУЗИКИ..... 306

Логвин М. Ю.

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ, ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ
ТЕРМІНОЛОГІЇ КИТАЙСЬКОГО ТРАДИЦІЙНОГО
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В СУЧАСНОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ 309

Максимець В. О.

ТВОРЧИСТЬ ЦАНЬ СЮЕ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНОЇ
РЕЦЕПЦІЇ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ..... 313

Магоріна Н. М.

БРУНОШУЛЬЦОМАНІЯ ШИРИТЬСЯ
КИТАЙСЬКОМОВНИМ СВІТОМ 317

Panchenko O. I.

PROBLEMS OF TRANSLATING 'HARRY PORTER'
FROM ENGLISH INTO CHINESE 321

Перепадя Д. О. МЕТАФОРА У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ: АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ВЖИВАННЯ У РІЗНИХ КОНТЕКСТАХ	325
Поліщук Н. Ю. ВИМИРИ ІДЕНТИЧНОСТІ В КИТАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІЙ ЖІНОЧІЙ ПРОЗІ ХХ СТ.	328
Смольницька О. О. ЦІЛНЬ У КИТАЄЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ ЯРОСЛАВИ ШЕКЕРИ І КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ МІФОЛОГЕМ У РІЗНИХ КУЛЬТУРАХ.....	332
Starostenko T. M. TIME AND SETTING IN THE NOVEL BY XIAO BAI “GAME POINT” ..	337
Suvorova L. K. THE FUNCTIONALITY OF ONEIRIC RECEPTIONS IN THE WORK OF LU XUN.....	339
Талабірчук О. Ю. «ПРОБЛЕМА ТРЬОХ ТІЛ» ЛЮ ЦИСІНЯ ЯК ЗРАЗОК СУЧАСНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО НАУКОВО-ФАНТАСТИЧНОГО РОМАНУ.....	343
Черниш Н. О. СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ ОСОБИСТОСТІ ЛУ СЮНЯ У РОБОТАХ УЧЕНОГО ЦЯНЬ ЛІЦЮНЯ	346

СЕКЦІЯ І. ДОСЛІДЖЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ: ІСТОРІЯ, ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА

УДК 141

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-347-0-1>

Абдула А. І.

ORCID: 0000-0001-5484-1639

кандидат філософських наук, доцент,

завідувач кафедри філософії

Криворізький державний педагогічний університет

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Балута Г. А.

ORCID: 0000-0002-4772-9240

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри філософії

Криворізький державний педагогічний університет

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

КРИТИЧНИЙ РАЦІОНАЛІЗМ ТА КОНФУЦІАНСТВО: ОСВІТНІЙ ВИМІР СПІВВІДНОШЕННЯ

Ключові слова: критичний раціоналізм, конфуціанство, відкрите суспільство, філософія освіти.

Критичний раціоналізм – впливовий напрям сучасної західної філософії, становлення якого відбувалось навколо ідей відомого британського філософа Карла Поппера. Критичний раціоналізм звертається до широкого кола проблем соціальної філософії, філософії науки, філософії освіти. Питання соціальної та політичної філософії розкриваються, зокрема, в основоположній праці К. Поппера «Відкрите суспільство та його вороги», у якій репрезентовано філософську модель демократичного суспільства, відкритого до критики та самовдосконалення шляхом спроб і помилок. Важливою складовою частиною такого суспільства є освітня система, яка також має втілювати вищезгадані принципи [1]. Загальне визнання демократичного проекту К. Поппера посилює інтерес до освітніх стратегій та цінностей, покладених у його основу

Можна виокремити низку ідей, які характеризують філософію освіти К. Поппера. Перш за все, це критика «державницької» освіти,

орієнтованої на пошук (підготовку, виховання) «найкращого державника», адже така освіта, на думку філософа, «суперечить принципам критичності й інтелектуальної незалежності», «руйнує самотність та ініціативність керівників» як соціальних лідерів. Замість того щоб вчитись «заради кар'єри», вважає К. Поппер, слід заохочувати в учнів інтерес до здобуття знань та здійснення досліджень, виховувати в них любов до істини. Також К. Поппер обґрунтовує необхідність обмеження контролю над освітою, оскільки, на його думку, місія держави забезпечувати доступ громадян до освіти та створювати умови для їхнього саморозвитку. Водночас будь-яка реформа освіти має бути прогнозованою та зрозумілою, здійснюватися шляхом покрокової, поетапної інженерії, адже у іншому випадку вона буде сприйматись як дещо нав'язане ззовні та ірраціональне. Помітною особливістю поглядів філософа є критика колективізму з позицій індивідуалізму та егалітаризму. Мета освіти, на його думку, полягає у тому, щоб допомогти учню сприйняти (а не нав'язати) цінності критичного раціоналізму, і, відповідно, демократичного суспільства, серед яких: повага до істини, незалежність від авторитетів, уміння вчитись на власних помилках і вдосконалюватись за рахунок критики [2].

Погляди К. Поппера мали значний вплив на формування сучасного політичного дискурсу, а також освітньо-філософської дискусії як його системної компоненти, зокрема щодо цінностей відкритого суспільства і можливостей їх реалізації на інституційному та практичному рівнях освіти у процесі її реформування.

Однією з актуальних тем, які характеризують сучасні дослідження у цьому напрямку, є проблема співвідношення засадничих для критичного раціоналізму принципів раціональності з національними цінностями, традиціями, філософськими та моральними орієнтирами. Зразком такого підходу є спроба синтезу раціональних цінностей з традиційними цінностями конфуціанської етики з метою впровадження їх у сферу освіти.

Незважаючи на те, що загалом концепція Поппера як і її освітній вимір безумовно характеризують світоглядний «західний конструкт», низка сучасних дослідників схиляються до того, що вона може бути вдало застосована до Сходу, зокрема, до Східної Азії як території, що поділяє культурні цінності, зумовлені впливом конфуціанства [3, с. 55]. Йдеться про пошук спільного аксіологічного фундаменту незалежно від парадигматичних відмінностей освітніх систем різного типу.

Конфуціанство характеризується спробою привнести порядок у соціальну дисгармонію, долучити мораль у державну владу, замінити силу моральною добротністю. Згідно з Конфуцієм, гармонійне суспільство може бути побудоване, якщо кожен буде виконувати моральні обов'язки, притаманні власній соціальній ролі, дотримуючись низки фундаменталь-